

دفورمیتی جمجمه چیست؟

دفورمیتی جمجمه به تغییر شکل جمجمه جنین گفته می‌شود که در سونوگرافی دوران بارداری شناسایی می‌شود. این وضعیت در بیشتر موارد موقتی است و به علت نیروهای مکانیکی فشاری ایجاد می‌شود.

دفورمیتی جمجمه چگونه ایجاد می‌شود؟

دفورمیتی در نتیجه نیرویی ایجاد می‌شود که باعث فشار یا محدودیت روی یک ناحیه آناتومیک، در این مورد جمجمه، می‌شود. عوامل متعددی می‌توانند باعث این فشار شوند. نبود طولانی‌مدت یا کاهش حجم مایع آمنیوتیک (الیگوهایدرآمنیوس یا آنهیدرآمنیوس) می‌تواند عامل ایجادکننده باشد، همان‌طور که وضعیت غیرمعمول قرارگیری جنین در رحم نیز ممکن است نقش داشته باشد. نیروهای فشاری مادر، مانند فشار جمجمه جنین توسط فیبروم‌های بزرگ یا تغییرات معماری داخلی رحم در صورت وجود ناهنجاری‌های رحمی، نیز می‌توانند منجر به دفورمیتی سر جنین شوند.

فشرده‌گی جمجمه هنگام زایمان به علت انقباضات رحمی و عبور سر جنین از کانال زایمان، شایع‌ترین علت تغییر شکل جمجمه جنین است (که «مولدینگ» نامیده می‌شود). با این حال، این وضعیت ماهیتی موقتی دارد و مدت کوتاهی پس از تولد برطرف می‌شود. در برخی موارد، تغییر شکل جمجمه جنین موقتی نیست و به علت جوش خوردن زودرس استخوان‌های جمجمه در دوران جنینی ایجاد می‌شود. این وضعیت کرانیوسینوستوز نام دارد و پیامدهای بیشتری برای نوزاد به همراه دارد. پزشک شما سونوگرافی‌های سریالی انجام خواهد داد تا این وضعیت رد شود.

کروموزوم‌ها چه ارتباطی با دفورمیتی جمجمه دارند؟

دفورمیتی واقعی و موقتی ناشی از فشار مکانیکی روی جمجمه، پیامد ژنتیکی ندارد و آزمایش ژنتیک رسمی ضروری نیست. تمام نوزادانی که دفورمیتی در آن‌ها شناسایی می‌شود نیاز به بررسی بیشتر دارند تا سایر نقایص مادرزادی که می‌توانند بر شکل جمجمه تأثیر بگذارند (مانند کرانیوسینوستوز) رد شوند. در این موارد اخیر، مشاوره ژنتیک برای بررسی امکان انجام آزمایش ژنتیک پیشنهاد خواهد شد.

آیا باید آزمایش‌های بیشتری انجام دهم؟

پیگیری سریالی با سونوگرافی توسط کادر پزشکی مجرب توصیه می‌شود تا روند تغییر شکل جمجمه در طول بارداری ارزیابی شده و از جوش خوردن زودرس استخوان‌های جمجمه جنین افتراق داده شود. برای این وضعیت اخیر، ممکن است آزمایش‌های دیگری پیشنهاد شود، مانند:

- آمنیوسنتز برای آزمایش ژنتیکی ماده ژنتیکی نوزاد. این کار با برداشتن مقدار کمی از مایع آمنیوتیک اطراف جنین انجام می‌شود.
- گاهی MRI برای ارائه اطلاعات بیشتر درباره وضعیت نوزاد انجام می‌شود.
- ارزیابی‌های پزشکی توسط سایر متخصصان از جمله متخصص ژنتیک، نئوناتولوژیست، نورولوژیست و جراح مغز و اعصاب.

این وضعیت پس از تولد برای نوزاد من چه معنایی دارد؟
پس از تولد، نوزاد توسط متخصص اطفال به‌طور کامل ارزیابی خواهد شد تا شکل و اندازه‌های سر بررسی شده و ارزیابی آناتومیک کامل برای رد نقایصی که در دوران بارداری قابل مشاهده نبوده‌اند انجام شود. متخصص اطفال روند تکامل استخوان‌های جمجمه را در طول زمان پیگیری خواهد کرد و رشد عصبی-تکاملی نوزاد شما را ارزیابی می‌کند. در صورت لزوم، ممکن است آزمایش‌های تصویربرداری دیگری مانند سی‌تی‌اسکن یا MRI پیشنهاد شود. بیشتر دفورمیتی‌های ایزوله جمجمه پیش‌آگهی خوبی دارند و فقط به درمان محافظه‌کارانه نیاز دارند.

آیا دوباره اتفاق خواهد افتاد؟
اگر علت ژنتیکی دیگری برای توضیح دفورمیتی جمجمه یافت نشود، خطر تکرار به علت زمینه‌ای دفورمیتی بستگی دارد. اگر علت (برای مثال فیبروم‌های بزرگ) پیش از بارداری بعدی درمان شود، همان وضعیت مجدداً رخ نخواهد داد.

چه سؤالات دیگری باید بپرسم؟

- آیا می‌توانم با تیمی که هنگام زایمان نوزادم حضور خواهند داشت ملاقات کنم؟
- چه متخصصانی نوزادم را هنگام تولد معاینه خواهند کرد؟
- آیا لازم است پس از تولد نوزادم آزمایش‌های بیشتری انجام شود؟
- درمان موردنیاز برای دفورمیتی جمجمه نوزادم چیست؟
- آیا رشد عصبی-تکاملی نوزادم تحت تأثیر قرار خواهد گرفت؟

سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/ وبسایت صرفاً برای اطلاع‌رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به‌عنوان جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه‌ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید. اگرچه تلاش شده اطلاعات به‌روز باشد، هیچ‌گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به‌روز بودن محتوا ارائه نمی‌شود.

مترجم:

دکتر آناهیتا دادعلی، پزشک، لینکلن شایر، انگلستان

ویراستار:

دکتر سولماز پیری: پریناتولوژیست، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا و عضو کمیته‌های بیسیک ترینینگ و ویزوگ

آخرین به‌روزرسانی: آوریل ۲۰۲۳